

Elevhälsoplan

Lärande Lust Framtidstro

Mölnåls stad

Mölnåls Stad

2014-10-14

Innehåll

Inledning.....	2
Förebyggande arbete	2
Systematiskt kvalitetsarbete	2
Screeningmaterial som genomförs systematiskt	3
Ledarskap	4
Undervisning och bedömning som främjar inkludering	4
Flerspråkighet.....	4
Rutin för mottagande och introduktion av nyanlända elever	4
Språkstudion.....	5
Arbetsgång kring flerspråkiga, ej nyanlända elever	5
Organisation av sva-undervisning	6
Studiehandledning	6
Närvaro är friskfaktor och frånvaro är riskfaktor	7
Olovlig frånvaro	7
Hög frånvaro	7
Om frånvaron förblir fortsatt hög	7
Elevhälso teamet (EHT)	7
Elevhälsomöten (EHM).....	10
Rutin för att uppmärksamma elever i behov av stödjande insatser	10
Stödinsatser	11
Verktyslåda vid behovsinventering och kartläggning/pedagogisk bedömning.....	13
Samarbete och samverkan med andra professioner	13
Samarbetspartners	13
Modeller för samverkan	13
Anmälningsplikt och utredningsplikt	14
Behov av särskilt stöd	14
Kränkningar.....	14
Skolplikt	14

Inledning

Bosgårdsskolan är en skola för alla. Det innebär att alla ska känna delaktighet och gemenskap i en inkluderande miljö där olikhet är norm.

Skolans elevhälsoplan utgår ifrån de nationella och lokala styrdokument som reglerar verksamheten.

Det som i elevhälsoarbetet omfattar diskriminering och kränkande behandling regleras i skolans plan mot detsamma och berörs därför inte i elevhälsoplanen.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet ska utgöra kärnan i den pedagogiska verksamheten och leda till att alla elever upplever att tillvaron i skolan är begriplig, hanterbar och meningsfull.

De pedagogiska och specialpedagogiska insatserna genomförs på skol-, grupp- och individnivå.

Alla elever har rätt att få det stöd de behöver för att uppnå skolverkets ställda mål.

Vårt arbete stödjer sig på följande styrdokument:

- Skollagen
- Grundskoleförordningen
- Lgr 11: ”Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla.”
- Mölndals stads elevhälsoplan.

Systematiskt kvalitetsarbete

För att utveckla lärandemiljön har vi formaliserade pedagogiska diskussioner i arbetslag, sektorsvisa möten, arbetsplatsträffar, studiedagar, utbildning och handledning.

Kvalitetssäkrande insatser på skola-, grupp- och individnivå

- Dubbelbemanning i klass 1 och 4 av behöriga lärare vissa lektioner.
- Träningspass för elever som kan behöva exempelvis förförståelse inför ett arbetsområde av behörig lärare.
- Screening gjorda av eller i samverkan med specialpedagoger.
- Främjar alla elevers läsutveckling, läsförståelse och läslust genom att bla arbeta med ”Bornholmsmodellen”, ”Att skriva sig till läsning” och ”En läsande klass”.
- En gång/termin förs klasskonferens där lärare och elevhälsoteamet deltar.
- Tjej-/killsamtal

Insatserna följs upp och utvärderas i respektive forum.

Vid behov kopplas elevhälsoteamet in.

Screeningmaterial som genomförs systematiskt

Förskoleklassen:

Språklig medvetenhetstest enligt Bornholmsmodellen

Årskurs 1:

Alfabet- och lästest.

Fonolek

DLS bas- läsförståelse.

Årskurs 2:

Vilken bild är rätt? Läsförståelsetest med bildstöd. (Ingvar Lundberg)

Årskurs 3:

Nationella prov på vårterminen

Årskurs 4:

Vilken bild är rätt? Läsförståelsetest med bildstöd. (Ingvar Lundberg)

Årskurs 5:

DLS åk 4-6 läsförståelse, rättstavning och ordförståelse.

Årskurs 6:

Nationella prov i matematik, svenska, engelska på vårterminen.

Som stöd för lärare och elever i att synliggöra och stödja elevers språkutveckling i överensstämmelse med ämnenas kursplaner används Skolverkets publikation ”**Nya språket lyfter**” finns för närvarande för åk 1-4

Ledarskap

Tydlighet så att eleverna vet vad som ska hända och vad som förväntas.

Struktur i verksamhet, undervisning, instruktioner och uppgifter.

Motivationshöjande frågeställningar som utgår från elevernas förförståelse, intressen och stimulerar deras fortsatta nyfikenhet. Exempel på modeller är VÖL, dvs. vad Vet jag, vad Önskar jag lära och vad har jag Lärt samt recipocal, dvs ömsesidig undervisning.

Undervisning och bedömning som främjar inkludering

Planering av undervisning där elevers förutsättningar och behov vägs in.

Utgå från att alla lärare är språklärare för att utveckla elevernas språkliga förmåga.

Ämnesundervisning med ett tematiskt eller övergripande samarbete för att främja möjligheten att lyckas nå målen.

Fokus på nyckelförmågor i undervisning och bedömning av uppnådda kunskapskriterier.

Tillämpning av skollagen, 10 kap, 21§ gällande bedömning och betygsättning. Dvs. ”Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6 eller 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav”.

Flerspråkighet

Många av de elever som är flerspråkiga och har ett annat modersmål än svenska läser enligt kursplanen svenska som andraspråk (sva). Det är skolan som gör bedömningen utifrån elevens språkliga förmåga avseende vilken kursplan en elev ska läsa gällande svenska eller svenska som andraspråk.

Rutin för mottagande och introduktion av nyanlända elever

1. Modersmålsenheten. (Gäller ej asylsökande och papperslösa). I de fall eleven inte har uppehållstillstånd görs motsvarande mottagande på enheten av rektor och sva-lärare.
2. Inskrivningssamtal
Deltagare: Sva-lärare, rektor, mentor, skolsköterska, ev. fritidspedagog
Innehåll/information:
 - Skola.
 - Studiehandedning och modersmål.
 - Sjukanmälan och ledighetsansökan.
 - Fritids. Innehåll, tider, ansökan.
 - Skolhälsovård.
 - Kunskapskartläggning och socialt behov.
 - Klassplacering utifrån kartläggning inom 2 månader.
 - Blanketter: elevkort, specialkost, modersmål, kontrakt för I-pad, läsårstider och annan viktig info rörande skolan, kontaktinformation.

3. Tillfällig (i bästa fall permanent) klassplacering under introduktionstiden, 2 månader.
4. 2-3 elevfaddrar i klassen utses.
5. Tillgång till I-pad som digitalt verktyg.
6. Åtgärdsprogram och anpassad studiegång/prioriterad timplan med tid i språkstudion.
7. Kunskapskartläggning med stöd av introduktionsteamet på modersmålsenheten.
8. Möte med berörda sva-lärare, mentor, studiehandledare (om möjligt) och rektor där kunskapskartläggningen ses över och beslut fattas kring anpassad studiegång, klassplacering och fortsatta studier.
9. Möte med vårdnadshavare och elev.
10. Överlämning och information till berörda pedagoger.
11. Ev. introduktion i ny klass med elevfaddrar och ny mentor.

Språkstudion

I språkstudion får de elever som är nyanlända eller flerspråkiga en möjlighet till extra stöd i sin språkliga utveckling av behörig lärare i svenska som andra språk.

- Öppen kl. 12.10–13.50 eller efter individuellt schema varje dag.
- Bemannad med sva-lärare.
- Nyanlända elever och elever som läser enligt sva-kursplan åk 1-6 och behöver tillfälligt extra stöd reglerat i åtgärdsprogram går till språkstudion.
- Nyanlända elevers material och planering ansvarar sva-läraren för medan övriga elever har med material enligt ordinarie lärares planering.

Arbetsgång kring flerspråkiga, ej nyanlända elever

Sva läser de elever som behöver utveckla sitt svenska språk för att nå kunskapskraven i skolans alla ämnen.

Förskoleklass:

- SVAPP-test görs på alla elever under förskoleklass. Där identifieras de elever som ska läsa enligt sva. Genom SVAPP-testen är eleven kartlagd inför grundskolans åk 1.
- Kartlägga språkdomäner hos alla elever.

Åk 1-3:

- Eleverna läser enligt sva under åk 1-3. I samband med nationella proven i åk 3 görs bedömning ihop med sva-lärare om vilken kursplan eleven fortsättningsvis följer under åk 4-6.

Åk 4:

- Ny avstämning av elevers behov sva.
- Revidera kartläggningen av språkdomäner från förskoleklass hos flerspråkiga elever.

Åk 5:

- Ny avstämning kring sva med tanke på framtida betygsättning.

Åk 6:

- Betyg i sv/sva utifrån beslut i åk 5.

Organisation av sva-undervisning

Åk 1-3:

- Undervisningen sker integrerat inom ramen för klassens lektioner.
- Sva-lärare handleder ordinarie lärare i språkutvecklande arbetssätt och arbetsmaterial.

Åk 4-6:

- Undervisningen sker huvudsakligen integrerat inom ramen av klassens lektioner för att möjliggöra tematiskt och ämnesövergripande arbete.
- Sva-lärare planerar undervisningen ihop med sv-lärare. Sva-lärare deltar i klassens sv/sva-undervisning.
- Sva-lärare handleder ordinarie lärare i språkutvecklande arbetssätt och arbetsmaterial.
- Sva-lärare bedömer och betygsätter elever i sva i samverkan med sv-lärare.

Studiehandledning

- Åtgärdsprogram upprättas av mentor med stöd av specialpedagog för de elever som har behov av studiehandledning.
- Planeringsmöte inför kommande lå och i läsårsstart med undervisande lärare och studiehandledare där behov och åtgärdsprogram går igenom.
- Dialog i läsårsstart med schemaläggare om behov av lokaler.
- Undervisande lärare för dialog med studiehandledare kring elevens behov löpande.
- Studiehandledare har passerkort till skolan och därmed tillgång till nyckel.
- Samverkan kring eleven sker främst via Unikum och enligt överenskommelse.

Närvaro är friskfaktor och frånvaro är riskfaktor

Olovlig frånvaro

1. Läraren kontaktar vårdnadshavare om elevens ogiltiga frånvaro.

Hög frånvaro

Då elevens frånvaro överstiger 20 % under två månader.

1. Lärare kontaktar vårdnadshavare för att ta reda på vilka skäl som ligger till grund för elevens frånvaro. Rektor informeras.
2. Kartläggning görs av elevens skolsituation. Anpassning av undervisning görs och dokumenteras i Unikum. Om skäl finns görs anmälan till elevhälsoteamet.

Om frånvaron förblir fortsatt hög

3. Vårdnadshavare kallas till möte med lärare och rektor. Information om skolplikt ges. Handlingsplan upprättas med åtgärder och ansvar för hur skolnärvaro ska öka.
4. Kallelse till elevhälsomöte. Ev. beslut om utredning för åtgärdsprogram, remiss till hälsovård eller gemensam ansökan om stöd från öppenvården.
5. Om frånvaron överstiger 30 % kontaktar rektor socialtjänsten.
6. Anmälan till skolnämnd.

Elevhälsoteamet (EHT)

I elevhälsoteamet ingår rektor, skolpsykolog, kurator, skolsköterska och specialpedagoger. Teamet träffas 1 gång/vecka och lyfter elevärenden.

På skolnivå kan arbetet vara att:

- medverka till att upprätta och revidera rutiner och planer för att främja och stödja elevhälsoarbetet på olika sätt. Görs i slutet av varje läsår.
- medverka i skolans verksamhets utveckling.
- fortbilda skolpersonal.

På gruppnivå kan arbetet vara att:

- klasskonferenser en gång varje termin.
- överlämningar mellan stadier.

På individnivå kan arbetet vara att:

- delta i elevhälsomöten med vårdnadshavare, lärare och ev annan aktör/myndighet.
- samverka kring underlag inför att skicka remisser.
- samverka inför ansökningar och anmälningar.

Elevhälsoteamets professioner

Specialpedagoger

I specialpedagogens arbete ingår att stödja och vägleda elever i komplexa lärandesituationer

genom att identifiera, analysera och delta i arbetet med att undanröja hinder för och orsaker till svårigheter i undervisnings- och lärandemiljöer på skol-, grupp och individnivå.

På skolnivå kan arbetet vara att:

- delta i ledningen av skolans utveckling för att kunna möta behoven hos alla elever och verka för pedagogisk mångfald inom verksamhetens ram samt följa upp, analysera och utvärdera.
- vara samtalspartner och rådgivare i pedagogiska frågor för kollegor och föräldrar
- samverka med olika verksamheter utanför den egna tex Barn- och ungdomspsykiatri (BUP), Barn- och ungdomsmedicin (BUM) och Habiliteringen.

På gruppnivå kan arbetet vara att:

- delta i klassernas arbete
- genomföra screening

På individnivå kan arbetet vara att:

- göra fördjupad kartläggning och pedagogiska bedömning

Skolsköterska

På skolnivå kan arbetet vara att:

- screena frånvaro på skolan

På gruppnivå kan arbetet vara att:

- genomföra pubertetsamtal med alla elever i åk 5 och 6
- genomföra tjej/kill- grupper/samtal

På individnivå kan arbetet vara att:

- föra hälsosamtal med alla elever i årskurserna förskoleklass, 2, 4, och 6.
- samtala med elever och vårdnadshavare i medicinska frågor och hälsofrågor.
- följa upp frånvaro utifrån hälsoperspektivet
- råda i medicinska frågor
- samordna kostfrågor med skolrestaurangen
- samverka med vårdinrättningar
- vaccinera
- planera och boka skolläkartider
- föreslå och skriva remisser

Skolkurator

På skolnivå kan arbetet vara att:

- stå för skolans psykosociala perspektiv i utvecklingen i den pedagogiska verksamheten

På gruppnivå kan arbetet vara att:

- synliggöra kurators funktion på skolan
- genomföra pubertetsamtal med alla elever i åk 5 och 6
- genomföra tjej/kill- grupper/samtal

- konsultera i sociala frågor till skolpersonal
- samverka kring sociogram i grupper

På individnivå kan arbetet vara att:

- ge stöd och föra motivationssamtal
- ha rådgörande samtal med elever, vårdnadshavare och familjer
- samverka med olika aktörer och myndigheter
- samverka i ansökningar och anmälningar till socialtjänst och öppenvård
- ge konsultation i sociala frågor till skolpersonal
- göra psykosociala utredningar

Skolpsykolog

På skolnivå kan arbetet vara att:

- bidra med det psykologiska perspektivet och psykologisk kunskap.
- delta i utvärdering av insatser över tid.

På gruppnivå kan arbetet vara att:

- erbjuda psykologisk handledning.
- utveckla arbetslag och elevgrupp.

På individnivå kan arbetet vara att:

- erbjuda psykologisk konsultation till skolpersonal.
- erbjuda rådgivning till föräldrar utifrån avgränsade och skolrelaterade svårigheter.
- ha stödjande samtal till elever utifrån avgränsade och skolrelaterade svårigheter.
- erbjuda psykologisk utredning som underlag till att anpassa och utforma lämpliga stödåtgärder samt vid frågeställning gällande skolform.
- skrivna remisser.

Rektor

På skolnivå kan arbetet vara att:

- leda och utveckla elevhälsoarbetet på skolan samt bibehålla fokus på elevhälsoperspektivet.
- ge och delegera uppdrag och arbetsuppgifter.
- sammankalla till alla möten.
- ansvara för att protokoll förs, diariet förs och arkiveras.
- ta beslut i olika frågor och ärenden.

På gruppnivå kan arbetet vara att:

- organisera lärande besök.
- organisera föräldramöten.

På individnivå kan arbetet vara att:

- handleda och samtala med pedagoger.
- samtala med elever och vårdnadshavare.

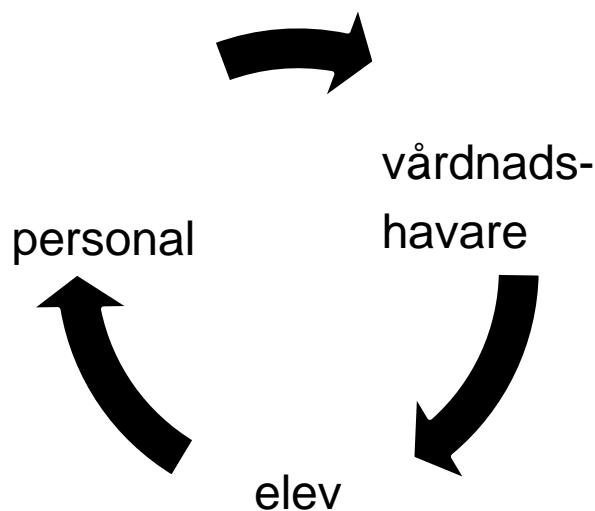
Elevhälsomöten (EHM)

Elevhälsomöten kallas till då skola eller vårdnadshavare ser behov utifrån hur eleven mår och hur det går. Då träffar teamet vårdnadshavare och lärare för samtal om skolsituationen, behov och hur skolan kan skapa en bra lärandemiljö för eleven. Elevhälsomötet leds av rektor. Specialpedagogen ansvarar för att berörda personer kallas. Rektor är beslutsfattare och godkänner protokollet. Elevhälsomöten hålls varje vecka.

Rutin för att uppmärksamma elever i behov av stödjande insatser

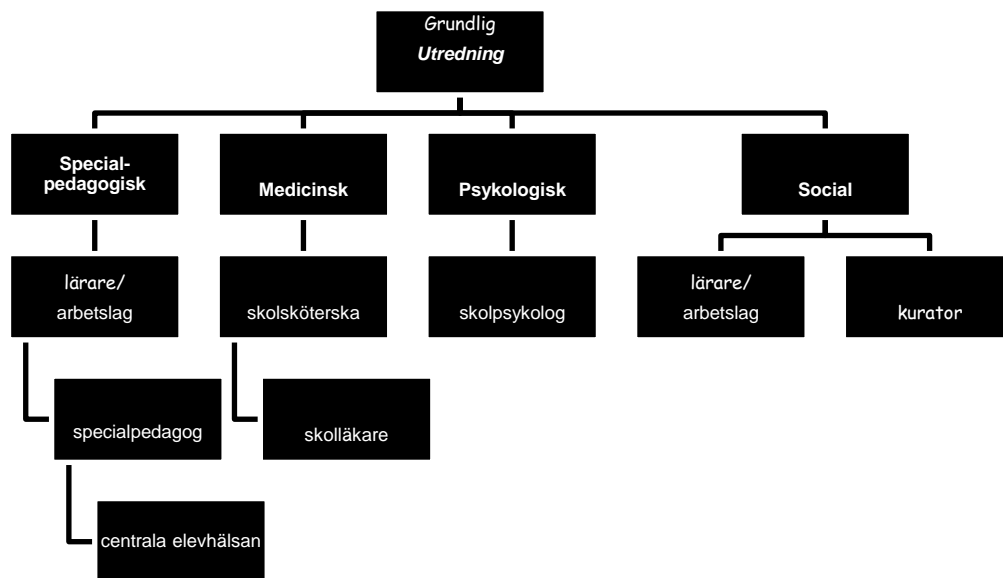
Grunden för utbildning är en undervisning som möter alla elever.

1. Lärare upptäcker tecken på att elev riskerar att inte uppnå mål och/eller kunskapskrav.
2. Behovsinventering görs med hjälp av specialpedagog för att skapa en samsyn kring skolsituationen och formulerar vilka extra anpassningar som behövs och vem som ansvarar. Dialog förs med elev och vårdnadshavare samt dokumenteras i individuell utvecklingsplan på Unikum.

3. Läraren påbörjar arbetet med extra anpassningar med en gång behovet uppmärksammas.
4. Uppmärksammas tecken på att en elev kan vara i behov av annat stöd än det som kan ges i form av extra anpassningar informeras rektor via anmälan till elevhäsloteamet.
5. Rektor ger specialpedagog i uppgift att påbörja en utredning. Utredningen består av kartläggning och pedagogisk bedömning av elevens skolsituation på alla nivåer. Dialog förs med elev och vårdnadshavare. Utredningen ska om möjligt vara klar inom 14 dagar.
6. Efter utredning tar specialpedagog beslut om åtgärdsprogram eller ej.

7. Elevhälsoteamet kan lyfta frågan om en mer grundlig och/eller förnyad utredningsinsats då elevens hela skolsituation behöver utredas och kartläggas på nytt.

Stödinsatser

Gäller den elev som riskerar att inte uppnå mål och kunskapskrav.

Extra anpassning (inom klassens/gruppens ram)

Skall sättas in av lärare i undervisningen så fort lärare uppmärksammar att eleven riskerar att inte uppnå kunskapskraven eller de övergripande målen. Insatser görs i samråd med specialpedagog och dokumenteras i elevens skriftliga individuella utvecklingsplan i Unikum. Anpassningarna skall inte vara värderande. De skall kunna följas upp, utvärderas och revideras löpande. Exempel på anpassningar kan vara:

Individnivå:

- Hjälptill eleven med att planera och strukturera
- Arbetschema
- Tydliga instruktioner
- Begränsade arbetsuppgifter, valmöjligheter och inlärningsstoff
- Stöd för att sätta igång arbetet
- Ledning i att tolka och förstå
- Färdighetsträning så som intensiv och upprepad läsning
- Möjlighet att skilja lästräning från kunskapsinhämtning
- Bildstöd vid såväl inläring som redovisning
- Film som informationskälla
- Eleven ges möjlighet till olika sätt att redovisa kunskaper
- Provstöd, ex utökad tid, möjlighet att redovisa muntligt, prov på dator
- Positiv återkoppling i direkt anslutning till prestation
- Realistiska gränser och målsättningar som elev och skola klarar att nå

- Särskilda läromedel, utrustning samt inläst litteratur
- Digital teknik och anpassade programvaror så som talsyntes, rättstavningsprogram och ordprediktion
- Träningspass
- Kortare specialpedagogisk insats, ex under 2 månader

Gruppnivå:

- Arbetsätt och arbetsformer –tillgänglig undervisning.
- Förhållningssätt och bemötande.

Skolnivå:

- Omfördelning av resurser inom arbetslagets ram

Särskilt stöd (riktat för en elevs specifika behov)

Gäller den elev som riskerar att inte uppnå mål och kunskapskrav där extra anpassningar inte varit tillräckliga eller där särskilt stöd är uppenbart.

Betydande stöd vilket inte kan tillgodoses inom ramen för den ordinarie undervisningen och skall regleras genom åtgärdsprogram.

- Omfattande specialpedagogisk insats
- Studiehandedning (rektors beslut)
- Svenska som andraspråk för nyanlända i språkstudion (rektors beslut)
- Enskild undervisning, dvs utbildning/undervisning utanför klassen/gruppens ram under en längre tid vid ett eller ett par tillfällen under veckan (rektors beslut)
- Anpassad studiegång (rektors beslut)
- Särskild undervisningsgrupp (rektors beslut)

(Skolverkets allmänna råd: Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram)

Åtgärdsprogrammets utformning och innehåll

Åtgärdsprogrammet består av två delar:

1. **Behov av särskilt stöd;** en sammanfattning av den pedagogiska bedömningen.
2. **Åtgärder;** konkreta och utvärderingsbara som är kopplade till den pedagogiska bedömningen.

Specialpedagog är samordnare av åtgärdsprogrammet. Vid upprättande av åtgärdsprogram samverkar lärare, specialpedagog, elev och vårdnadshavare om dess innehåll.

Åtgärdsprogrammet skall följas upp och utvärderas löpande i samverkan. Åtgärdsprogrammet förlängs eller avslutas efter rektor/specialpedagogs beslut. Behöver åtgärder och insatser förändras upprättas nytt åtgärdsprogram efter ny eller kompletterande utredning.

Skolverkets blanketter för utredning och beslut används.

Samtliga dokument diarieförs och förvaras i elevakten eller i det verktyg som används för dokumentation.

Verktygslåda vid behovsinventering och kartläggning/pedagogisk bedömning

- Klassrumsobservationer
- Samtal med eleven, vårdnadshavare och pedagoger
- Specialpedagogiska stödfrågor
- Nya språket lyfter
- Nationella prov
- ITPA, språklig test (normerat)
- TROG, språkligt, impressivt test (normerat)
- DLS, bas, läsning, stavning, ordförståelse åk 3 (normerat)
- DLS, åk 4-6 (normerat)
- UMESOL, självskattning, fonologi och läs-skriv åk 1-3
- UMESOL, självskattning åk 4-6
- Jacobson BOKSTAVSKEDJOR, lästeknisk förmåga, öga-hand kordination, åk 1-3, (normerat)
- Jacobson BOKSTAVSKEDJOR och MENINGSKEDJOR, lästeknisk förmåga, öga-hand kordination, åk 4-6, (normerat)
- Olofsson ORDAVKODNING, fonologisk och ortografisk ordavkodning (normerat)
- TESTBATTERIET, språk och minnesprov

Samarbete och samverkan med andra professioner

Då behov uppstår av samarbete med andra professioner och kompetenser än de som finns i skolan förs dialog mellan vårdnadshavare och skola kring behovet. Kontaktvägarna kan därefter vara flera t.ex. genom mentor, elevhälsomöten eller någon av elevhälsoteamets medlemmar.

Samarbetspartners

Stöd- och utvecklingsenheten i Mölndals skolförvaltning, Barn- och ungdomspsykiatri (BUP), Barn- och ungdoms medicin (BUM), Barn neuropsykiatriska kliniken (BNK), Habiliteringen (HAB), Logoped och Socialtjänst (SAF).

Modeller för samverkan

Västra Götalands barn- och ungdoms samverkan (Västbus), Utveckling i samverkan (UIS).

Anmälningssplikt och utredningssplikt

Behov av särskilt stöd

De elever som omfattas av särskilt stöd är elever som inte har eller riskerar att inte få måluppfyllelse. Det särskilda stödet regleras i elevens åtgärdsprogram som upprättas efter kartläggning/pedagogisk bedömning.

Kränkningar

I de fall misstanke om diskriminering och/eller kränkande behandling skett följs rutiner enligt skollagen, förvaltnings direktiv och skolans handlingsplan.

Skolplikt

Rutiner för uppföljning av frånvaro finns på skol- och förvaltningsnivå där information kring skolplikt till vårdnadshavare ingår.